

Ervaringen van Geboorte en Kraamzorg in Noord-Brabant en Suriname: Over Vroeger en Nu

Inleiding

Mijn naam is Pauline Dirven. Ik werk als historica aan de Universiteit van Tilburg (TiU). Ik doe onderzoek naar de geschiedenis van geboorte- en kraamzorg in Noord-Brabant en Suriname in de periode van 1916 tot nu. Specifiek onderzoek ik hoe vrouwen deze zorg hebben ervaren. Ik voer dit onderzoek op een onafhankelijke manier uit. Dat betekent dat het onderzoek niet gestuurd wordt door iemand of een groep personen die een belangenverstrengeling heeft, dat de uitkomst van het onderzoek van tevoren niet al vastligt, en dat het onderzoek transparant en objectief wordt uitgevoerd.

Hieronder leg ik uit waar het onderzoek over gaat en wat het zou betekenen als u mee wilt doen. Lees deze informatie rustig door. Als u iets niet begrijpt of vragen heeft, dan kunt u contact met mij opnemen. Uiteraard kunt u dit ook bespreken met uw partner, vrienden of familie.

Als u wilt meedoen aan het onderzoek, kan u dit aan het einde van dit formulier aangeven. Meedoen is vrijwillig.

Waar gaat het onderzoek over?

Steeds minder vrouwen kiezen ervoor om thuis te bevallen. En voor alle vrouwen, waar zij ook bevallen, is er steeds minder kraamzorg beschikbaar. Volgens sommige verloskundigen en kraamverzorgenden is dat jammer, omdat thuis bevallen en de kraamtijd thuis doorbrengen ervoor zorgen dat vrouwen meer zelf kunnen bepalen over hun lichaam, de bevalling en kraamtijd. Dit onderzoek wil nagaan hoe kraamzorg zich heeft ontwikkeld in de vorige eeuw. Kraamzorg werd beschikbaar voor moeders vanaf de jaren 1920. Toen werd dit aangeboden door kruisverenigingen, de voorlopers van de thuiszorg, zoals het Katholieke Wit-Gele Kruis. Het Wit-Gele Kruis werd in 1916 opgericht in Noord-Brabant en in 1950 in Suriname. In 1974 fuseerde het Wit-Gele Kruis met andere organisaties. Het Wit-Gele Kruis verzorgde kraamzorg, gaf moeder- en oudercursussen en ontwikkelde consultatiebureaus. Hoewel er veel bekend is over de geschiedenis van de organisatie van het Wit-Gele Kruis, weten we weinig over de ervaringen van de kraamverzorgsters en de moeders. Dit project onderzoekt hoe kraamverzorgenden en moeders deze zorg hebben ervaren.

Wie kan er deelnemen?

Aan dit onderzoek kunnen voormalige kraamverzorgenden en andere geboortezorgprofessionals die voor het Wit-Gele Kruis werkzaam zijn geweest deelnemen. Vooral kraamverzorgsters die in Noord-Brabant en/of in Suriname werkzaam zijn geweest worden aangemoedigd om deel te nemen.

Wat meedoen inhoudt?

Als u meedoet aan dit onderzoek, kom ik bij u thuis of op een door u gekozen plek langs voor een interview. Dat duurt minimaal twee en maximaal vier uur. De duur van het gesprek is afhankelijk van hoeveel u wilt delen en hoe lang u in gesprek wilt zijn. Als u tijdens het gesprek een vraag niet wilt beantwoorden, dan hoeft dat niet. Als u behoefte heeft aan pauzes tussendoor, is dat mogelijk.

Het onderzoek is een gesprek over verschillende onderwerpen rondom geboorte en kraamzorg, zoals de opleiding tot kraamverzorgster, voorlichtingscursussen, advies over (borst)voeding, zorg voor moeders en kinderen tijdens de bevalling en in het kraambed, aandacht voor mentaal en emotioneel welbevinden van moeders in de kraamtijd en uw professionele identiteit. Ik neem het geluid van ons gesprek op en als u daar toestemming voor geeft, neem ik ook videomateriaal op. Deze opnames worden tijdens de loop van het project bewaard, dat is maximaal 5 jaar. Ik zal u vragen om een object mee te brengen dat uw ervaring met kraamzorg symboliseert. U krijgt tijdens het interview de gelegenheid om hierover te vertellen. Deze opdracht is volledig optioneel en kan zonder nadelige gevolgen worden overgeslagen. Indien u dat wilt, mag u ook andere objecten of foto's laten zien. U kunt onderaan het formulier aangeven of ik foto's van deze objecten mag publiceren of niet. Beide is mogelijk. Foto's van de objecten worden maximaal 15 jaar bewaard.

Als u niet wilt meedoen of wilt stoppen met het onderzoek

U beslist zelf of u meedoet aan het onderzoek. Deelname is vrijwillig. Als u op een later tijdstip wilt stoppen met het onderzoek, is dat uiteraard geen probleem. Dit geldt ook als het onderzoek al is begonnen. U hoeft niet te zeggen waarom u stopt. Wel moet u dit direct melden aan de onderzoeker. De gegevens die tot dat moment zijn verzameld, worden vernietigd als u dat wenst.

Mogelijke voor- en nadelen

Als u ervoor kiest het interview niet thuis te laten plaatsvinden, worden uw reiskosten vergoed. Andere voordelen van deelname kunnen zijn:

- Tijdens en na het onderzoek krijgt u inzicht in de resultaten over de historische ontwikkeling van uw beroep.
- U kunt in uw eigen woorden uw verhaal over uw ervaringen als kraamverzorgende vertellen.

Ook zijn er mogelijke nadelen verbonden aan deelname aan dit onderzoek:

- In het interview komen verschillende onderwerpen rondom kraamzorg aan bod. Tijdens het interview kan het zijn dat vragen herinneringen bij u oproepen en emoties bij u losmaken over specifieke situaties die moeilijk voor u zijn geweest. Mogelijk vindt u het daarom fijn om een dierbare, zoals een goede vriend of vriendin, uit te nodigen om bij het interview aanwezig te zijn of erna beschikbaar te zijn voor een luisterend oor. Wanneer u tijdens het interview van streek raakt, mag het gesprek altijd gepauzeerd of gestopt worden. Ik zal u zo nodig adviseren om contact op te nemen met de huisarts of een andere hulpverlener.
- Het onderzoek vraagt een tijdsinvestering van u: 2 tot 4 uur. Dit kan vermoeiend zijn, of het kan lastig worden om u te concentreren. Daarom zullen we, in overleg, voldoende pauzes nemen. Indien het prettiger voor u is, kunnen we ook besluiten om het interview over twee verschillende momenten te verdelen.
- Voor dit onderzoek ga ik zorgvuldig met uw persoonsgegevens om en zorg ik ervoor dat uw antwoorden niet zomaar naar u te herleiden zijn. Bijvoorbeeld door u niet bij u naam te noemen en ook niet de namen van collega's en artsen waar u mee heeft gewerkt te noemen. Het kan echter toch zo zijn dat mensen antwoorden naar u herleiden. Bijvoorbeeld omdat u werkzaam bent geweest in een kleine gemeenschap of omdat u een unieke situatie heeft meegemaakt. Heeft u hier vragen over? Neemt u dan gerust contact met mij op.

Welke gegevens heb ik van u nodig

Ik sla uw gegevens, namelijk uw naam, e-mailadres en telefoonnummer, op zodat ik contact met u kan opnemen. Ook sla ik uw adres op als het interview bij uw thuis plaatsvindt. Deze gegevens verwijder ik aan het einde van het onderzoeksproject.

Indien u op de hoogte gehouden wilt worden van de ontwikkelingen en bevindingen van het project, kunt u dat onderaan het formulier aangeven. Uw e-mailadres zal ik dan 3 jaar bewaren en gebruiken om de resultaten van het onderzoek met u te delen. Uw e-mailadres zal ik gebruiken om de resultaten van het onderzoek met u te delen. Dat zal in de vorm van een nieuwsbrief zijn waarin ik u op de hoogte houd van de ontwikkelingen en bevindingen in het project. Ook deel ik publicaties, zoals (wetenschappelijke) artikelen, en andere vormen waarin ik informatie over het project naar buiten breng (zoals een interview of tentoonstelling) via de mail.

Voor het onderzoek heb ik ook nog andere gegevens van u nodig. Tijdens het interview worden de volgende persoonsgegevens van u verzameld: naam, leeftijd, de datum waarop en het land waarin u geboorte-/kraamzorg heeft ontvangen, geluids- en/of video-opname, uw emoties / gevoelens/ meningen over kraam- en geboortezorg.

Het is ook mogelijk dat u zult praten over uw religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen en die van anderen, omdat deze ook verband kunnen houden met uw mening over het Wit-Gele Kruis. Verder is het mogelijk dat u zult praten over uw fysieke of mentale gezondheid wanneer dit invloed heeft gehad op hoe u de kraam- en geboortezorg heeft ervaren.

Wie kan uw gegevens zien? / Hoe wordt er met mijn data omgegaan?

- Ik sla al uw gegevens veilig op. Uw contactgegevens komen in een beveiligde omgeving waar een wachtwoord op zit. De audio- en video-opnames worden apart opgeslagen van de transcripten (de uitgetypte tekst van het interview). Foto's, video's en audio-opnames worden verwijderd van de opnameapparatuur en camera nadat ze in de beveiligde omgeving zijn opgeslagen.
- Enkel personen die betrokken zijn bij het onderzoek – de hoofdonderzoeker en twee begeleiders - kunnen (een deel van) de gegevens: de audio en/of beeldopname en de transcripten inzien. Alleen de hoofdonderzoeker heeft toegang tot uw contactgegevens zoals uw adres en e-mail.
- Gegevens zoals uw adres, telefoonnummer en gemaakte opnames (directe persoonsgegevens) worden apart van uw antwoorden opgeslagen en na afloop van het project (maximaal 5 jaar) verwijderd.
- De resultaten van het onderzoek delen wij openbaar in tijdschriftartikelen, boeken en online. De resultaten zijn voor iedereen toegankelijk, maar niet naar u herleidbaar.
- Als uw antwoord naar u te herleiden is of als wij graag uw naam noemen, dan vragen wij uw toestemming voor het citeren van uw antwoord in een publicatie.

Hoewel wij uw naam niet opnemen in publicaties en ook niet communiceren aan andere deelnemers of derden, bestaat het risico dat u toch indirect geïdentificeerd kan worden. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren omdat zij bekend zijn met uw specifieke ervaring. Wij stemmen met u af of er

mogelijkheden zijn om eventuele identificatie verder te beperken. Daarnaast krijgt u de mogelijkheid om een wetenschappelijke of andere publicatie waarin we schrijven over ons interview, voorafgaand aan publicatie, te lezen, zodat u de gelegenheid hebt om ons te wijzen op eventuele fouten en onjuistheden.

Hoe lang bewaar ik uw gegevens?

Uw contactinformatie, foto's van uw creatieve opdracht, audio- en/of video-opname en het transcript van ons gesprek worden maximaal 5 jaar bewaard. Zo kunnen we onze onderzoeksvragen beantwoorden. Om andere onderzoekers de mogelijkheid te geven om te controleren of het onderzoek juist is uitgevoerd, moeten we sommige gegevens 15 jaar bewaren. De gegevens die zo lang bewaard worden zijn: de foto's van uw object en de gepseudonimiseerde transcripten van ons gesprek.

Uw contactgegevens worden aan het eind van het project verwijderd.

Uw gegevens gebruiken voor nieuw onderzoek

Wij maken gegevens openbaar beschikbaar zodat geïnteresseerden toegang hebben tot de gegevens. De gegevens die wij verzamelen kunnen van belang zijn voor onderwijs of voor ander wetenschappelijk onderzoek door ons of door anderen. De gegevens die wij openbaar delen zijn **niet** naar u herleidbaar. Dit zijn de gepseudonimiseerde transcripten van het interview en foto's van de objecten. Voorbeelden van dit onderwijs of onderzoek zijn gendergeschiedenis, koloniale geschiedenis, geschiedenis van geboortezorg en geschiedenis van genees- en heelkunde.

Wij stellen de gegevens daar graag voor beschikbaar. In het toestemmingformulier geeft u aan of u dit goed vindt. Geeft u geen toestemming? Dan kunt u nog steeds meedoen aan dit onderzoek.

Bewaartermijn verder/vervolg onderzoek

- Als u toestemming geeft voor het gebruik van uw gegevens voor vervolgonderzoek of het publieke archiveren van de audio- en/of beeldopname, wordt de bewaartermijn langer.

Klachten over dit onderzoek

Voor eventuele opmerkingen of klachten over dit onderzoek kunt u ook contact opnemen met de "Research Ethics and Data Management Committee" van Tilburg School of Humanities and Digital Sciences via tshd.redc@tilburguniversity.edu

Hoe ontvangt u de resultaten van het onderzoek?

Wanneer u op de hoogte gehouden wilt worden van de voortgang en uitkomsten van het onderzoek, kunt u uw e-mailadres op de toestemmingsverklaring noteren. De onderzoeker zal u, middels een nieuwsbrief op de hoogte houden van de voortgang en publicaties.

Heeft u vragen over het onderzoek?

Heeft u **vragen** over het onderzoek of uw privacyrechten, zoals inzage, wijziging, verwijdering of aanpassing van uw gegevens, neem dan contact met mij op.

Naam: dr. Pauline Dirven

Telefoonnummer: 06-49649872

E-mail: p.e.a.m.dirven@tilburguniversity.edu

Spijt van uw deelname?

Het kan zijn dat u tijdens of na het onderzoek spijt krijgt van uw deelname. Geef dit aan of neem hiervoor contact met mij op. Ik verwijder dan uw gegevens. Soms moeten wij bepaalde gegevens bewaren zodat bijvoorbeeld de integriteit van het onderzoek getoetst kan worden. Het verwijderen van gegevens is niet meer mogelijk na een publicatie. Daarom is het verwijderen vaak niet meer mogelijk 2 maanden na het interview. Wanneer het artikel gepubliceerd is, kunnen we de daarin opgenomen informatie niet meer aanpassen.

Ethische goedkeuring

Dit onderzoek is beoordeeld en goedgekeurd door een interne toetsingscommissie van de Universiteit van Tilburg (goedkeuringsnummer: ETHXXXX-XXXX). Deze commissie ziet erop toe dat onderzoekdeelnemers worden beschermd. Als u meer wilt weten over deze Ethische Commissie, kunt u contact opnemen met [Research Ethics and Data Management Committee | Tilburg University](#).

Toestemmingsverklaring

Ervaringen van Geboorte en Kraamzorg in Noord-Brabant en Suriname: Over Vroeger en Nu

Ik heb de informatiebrief gelezen. Ik begrijp waar het onderzoek over gaat en dat er gegevens van mij worden verzameld. Ook kon ik vragen stellen. Mijn vragen zijn voldoende beantwoord.

Kruis hieronder de hokjes aan als u hier toestemming voor geeft.

Door dit formulier te ondertekenen

- geef ik toestemming voor deelname aan dit onderzoek;
- geef ik toestemming voor het verwerken van mijn persoonsgegevens;
- bevestig ik dat ik ten minste 18 jaar oud ben;
- geef ik aan dat ik begrijp dat deelname aan dit onderzoek geheel vrijwillig is en ieder moment kan stoppen;
- geef ik aan dat ik begrijp dat anonieme gegevens worden gebruikt in publicaties, voor onderwijs en voor ander onderzoek.
- geef ik aan dat ik begrijp dat mijn antwoorden ten minste 15 jaar bewaard zullen worden.
- geef ik aan dat ik begrijp dat in het interview bijzondere persoonsgegevens aan bod kunnen komen, zoals gegevens over mijn religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen (zoals die zich verhielden tot die van het Wit-Gele Kruis) en mijn etniciteit (wanneer dit voor u invloed heeft gehad op uw opleiding en werk).
- geef ik aan dat ik begrijp dat, hoewel mijn naam niet bij mijn antwoorden genoemd zal worden, de kans bestaat dat iemand mijn antwoord naar mij herleidt.

Kruis hieronder de hokjes aan als u hier toestemming voor geeft.

Het verzamelen van gegevens over

- ☐ Ik geef toestemming voor het verzamelen, gebruiken en bewaren van de volgende gegevens: *[leeftijd, land waarin ik kraam/geboorte zorg heb ontvangen, jaar waarin ik ben bevallen]*
- ☐ Ik geef toestemming voor het opnemen van het interview door een geluidsopname.
- ☐ Ik geef toestemming voor het opnemen van het interview met beeld.
- ☐ Ik geef toestemming voor het gebruiken van mijn antwoorden in stukken, zoals een artikel in een tijdschrift of boek. Mijn naam staat er niet bij.
- ☐ Ik geef toestemming voor het gebruiken van mijn naam bij mijn antwoorden in een artikel.
- ☐ Ik geef toestemming voor het gebruiken van foto's van het object dat ik tijdens het interview heb laten zien in een artikel.
- ☐ Ik geef toestemming voor het gebruiken van foto's die ik tijdens het interview heb laten zien in een artikel.

- ☐ Ik geef toestemming voor het bewaren en gebruiken van mijn gegevens (foto's van het object dat ik heb meegenomen, transcript van het interview) voor onderwijs en onderzoek binnen hetzelfde onderzoeksoekgebied (kraamzorg, geboortezorg, gendergeschiedenis, geschiedenis van geneeskunde en koloniale geschiedenis). Studenten en onderzoekers die niet bij dit project betrokken zijn, mogen het gepseudonimiseerde transcript van het interview en de (foto's van) de creatieve opdracht inzien, bestuderen en analyseren. Deze kunnen worden verwijderd op uw verzoek.
- ☐ Ik wil graag op de hoogte gehouden worden van de ontwikkelingen en bevindingen van het project. Daarom geef ik toestemming om mijn e-mailadres 3 jaar te bewaren.

Naam van de deelnemer:

Handtekening van de deelnemer:

Datum:

Indien u graag op de hoogte wilt worden gehouden van de uitkomsten van dit onderzoek, kunt u hieronder uw e-mailadres noteren:

Heeft u vragen?

Bij vragen kunt u contact opnemen met degene van wie u deze brief heeft ontvangen, of met de hoofdonderzoeker.

Hoofdonderzoeker: dr. Pauline Dirven p.e.a.m.dirven@tilburguniversity.edu

Naam van de onderzoeker:

Handtekening van de onderzoeker:

Datum:

Hartelijk dank voor uw aandacht.